

Finland's reply regarding Commission Implementing Decision 2012/795/EU Annex I of reporting on the implementation of Directive 2010/75/EU

The Industrial Emissions Directive (2010/75/EU) was implemented in the Finnish legislation on 1 September 2014. This reply indicates the situation on 31 December 2016.

1) Non-compliance (Article 8)

1a) What criteria may be used to decide whether a breach of permit conditions 'poses an immediate danger to human health or threatens to cause an immediate significant adverse effect upon the environment'?

Ei ole olemassa erityistä kriteeristöä, mutta valvontaviranomainen voi keskeyttää toiminnan, jos ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta aiheutuu välitöntä terveyshaittaa tai merkittävää muuta välitöntä ympäristön pilaantumista, eikä haittaa voida muutoin poistaa tai riittävästi vähentää. Ympäristölle aiheutuvien haittojen on oltava huomattavia. Tällaisesta tilanteesta on kyse esimerkiksi silloin, jos prosessin toiminnasta vapautuu myrkyllisiä kaasuja aiheuttaen lähiympäristön asukkaille akuutin myrkytysvaaran. Viranomaisen ei tarvitse jäädä odottamaan toiminnanharjoittajan toimenpiteitä, jos terveyshaitta tai ympäristön pilaantumisen uhka on niin välitön ja vakava, että viivytys olisi yleisen edun vastainen.

2) Permit conditions (Article 14)

2a) Provide a summary of any Member State policy or guidance on the following issues and,

2b) if published on the internet, provide a link to where this policy or guidance can be found.

2.1) How is it ensured that BAT conclusions are the reference for setting permit conditions (Article 14(3))?

Asiasta säädetään YSL 75–81 §:ssä. Direktiivilaitoksen päästöraja-arvojen, tarkkailun ja muiden lupamääräysten on parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimuksen toteuttamiseksi perustuttava päätelmiin. Päästöille on ympäristöluvassa määrättävä päästöraja-arvot siten, että päätelmien päästö-tasoja ei ylitetä laitoksen normaaleissa toimintaolosuhteissa. Lupaviranomainen ottaa päätelmät huomioon harkitessaan lupamääräyksiä.

Päätelmien soveltamista koskevassa ohjeellisessa asiakirjassa käsitellään seuraavia kysymyksiä:

- onko lupaa verrattava myös muihin kuin laitoksen pääasiallista toimintaa koskeviin päätelmiin
- millä tarkkuudella päätelmät ja ympäristölainsäädäntö on käytävä selvityksessä läpi
- mitä tarkoittaa tarkistamismenettelyn 80 §:n sanamuoto: lupa "ei vastaa päätelmiä"
- miten laitoksen pääasiallinen toiminta on määritelty
- pitääkö ympäristölupa määrätä tarkistettavaksi, kun luvan päästöraja-arvot ovat uusien päätelmien mukaiset, mutta muissa yksityiskohdissa on eroja

- miten toimitaan tilanteessa, jossa valvontaviranomainen arvioi, että lupa vastaa uusia päätelmiä, mutta katsoo kuitenkin, että lupa tulisi tarkistaa, koska toiminnan jätevesissä on havaittu suuri määrä sellaista vesiympäristölle vaarallista ainetta, joita ei ole aikaisemmin havaittu ja päästömääräykset aineille puuttuvat ja lupaan olisi tarpeen asettaa kyseistä ainetta koskevat päästöraja-arvot
- kun toiminnanharjoittaja tarvitsee BAT-poikkeuksen ja jättää hakemuksen lupaviranomaiselle neljän kuukauden kuluttua BAT-päätelmien julkaisemisesta, pitääkö toiminnanharjoittajan vielä tehdä selvitys luvan tarkistamistarpeesta valvontaviranomaiselle 6 kuukauden määräajassa
- käynnistääkö muiden kuin pääasiallista toimintaa koskevien päätelmien julkaiseminen luvan tarkistamisprosessin
- lupa-asian vireilletulon jälkeen julkaistut päätelmät otetaan huomioon vain, jos se on hakijan kannalta kohtuullista; miten kohtuullisuutta arvioidaan
- esimerkkejä BAT-tarkistusmenettelyn aikatauluista.

If published on the internet, provide a link to where this policy or guidance can be found.

<http://www.ym.fi/download/noname/%7BA59EA356-655F-4B60-83B3-9A265886411A%7D/103927>

HUOM! Viranomaiset ja valitustuomioistuimet käyttävät ympäristönsuojelulain perusteluasiakirjoja yleisesti tukena lain tulkinnoissa (<http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2013/20130214>). Linkki on kopioitu vain tähän, vaikka se pätee useimpiin kohtiin tässä raportissa.

2.2) How may competent authorities set stricter permit conditions than those achievable by the use of the best available techniques (BAT) as described in BAT conclusions (Article 14(4))?

Erillistä ohjeistusta ei ole laadittu.

Lupamääräys voi olla ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla annettuun valtioneuvoston asetukseen sisältyvää yksilöityä ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimusta ankarampi, jos se on tarpeen:

- 1) luvan myöntämisen edellytysten täyttämiseksi;
- 2) valtioneuvoston asetuksella säädetyn ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksen turvaamiseksi;
- 3) parhaan käyttökelpoisen tekniikan noudattamiseksi. (YSL 70 §)

If published on the internet, provide a link to where this policy or guidance can be found.

No guidance available.

3) Emission limit values, equivalent parameters and technical measures (Article 15)

3a) Provide a summary of any Member State policy or guidance on the following issues and,

3b) if published on the internet, provide a link to where this policy or guidance can be found.

3.1) How are emission limit values set in relation to the 'emission levels associated with the best available techniques' set out in the BAT conclusions (Article 15(3))?

Erillistä ohjeistusta ei ole laadittu. Asiasta on säädetty YSL 75 ja 77 §:ssä.

Direktiivilaitoksen päästöraja-arvojen, tarkkailun ja muiden lupamääräysten on perustuttava BAT-päätelmiin. Laitoksen päästöraja-arvot on määrättävä niin, että BAT-päätelmissä olevat päästötasot eivät ylitä. Tällä tarkoitetaan päätelmissä kuvattuja enimmäispäästötasoja.

Päästötasoja on noudatettava, kun laitos toimii normaaleissa toimintaolosuhteissa. Toiminnan käynnistämiseen, huoltoihin, vahinkoihin, väliaikaiseen toiminnan pysäyttämiseen ja lopulliseen toiminnan lakkauttamiseen liittyvät tilanteet eivät ole tässä tarkoitettuja normaaleja toimintaolosuhteita.

BAT-päätelmiin voi sisältyä joustoja tai vaihtoehtoja, jotka ovat lupaharkinnan lähtökohtana. Jos esimerkiksi päätelmissä on esitetty vaihtoehtoisia päästötasoja tai tarkkailutapoja, lupamääräyksissä on edellytettävä yleensä vain jommankumman vaihtoehdon käyttämistä, ei molempien.

If published on the internet, provide a link to where this policy or guidance can be found.

No guidance available.

3.2) How are derogations from Article 15(3) granted (Article 15(4))?

Asiasta säädetään YSL 78 §:ssä. Asiaa koskevassa ohjeellisessa asiakirjassa käsitellään päästötasoista poikkeamisen perusteita, kuten maantieteellistä sijaintia, teknisiä ominaisuuksia, paikallisia ympäristöolosuhteita sekä kustannusten ja ympäristöhyötyjen arviointia ja vertailua. teknisestä ominaisuudesta johtuvia kustannuksia on kaikissa tilanteissa vertailtava saavuttamatta jääviin ympäristöhyötyihin.

Poikkeaman osalta lupaviranomainen harkitsee, onko sille olemassa perusteet ja ovatko hakemuksessa esitetyt tiedot hyötyjen ja kustannusten arvioinnista asianmukaisia. Lupaviranomainen päättää, voidaanko poikkeama myöntää ja asettaa poikkeaman mukaisen raja-arvon. Erityisissä tapauksissa lupaviranomainen voisi pyytää lausuntoa asiasta ympäristönsuojelulain asiantuntijaviranomaisilta, esimerkiksi silloin, jos poikkeaman myöntämiseen liittyisi erityisiä teknisiä kysymyksiä tai ympäristöhyötyjen arvottaminen olisi vaikeaa. Poikkeaman perusteet tulee esittää päätöksessä. Poikkeaman sisältävän hakemuksen käsittely ei poikkea muun hakemusasian käsittelystä.

Jos poikkeama on määräaikainen, luvassa tulee asettaa päästötason mukainen päästöraja-arvo, jota noudetaan poikkeaman jälkeen. Mikäli poikkeama on toistaiseksi voimassa oleva, poikkeaman perusteet arvioidaan vastaavalla menettelyllä uudelleen luvan tarkistamisen yhteydessä.

If published on the internet, provide a link to where this policy or guidance can be found.

<http://www.ym.fi/download/noname/%7B9437088B-E9DE-46CA-A574-FF0D04AC5E37%7D/103929>

3.3) How is the cost-benefit assessment to allow such derogations undertaken and what are considered to be 'disproportionately higher costs compared to the environmental benefits'? (Article 15(4))?

Päästötasoista poikkeamista hakevan toiminnanharjoittajan tehtävänä on osoittaa, millä perusteilla päästötasoista aiheutuvat ylimääräiset kustannukset ovat kohtuuttomia verrattuna niiden avulla saavutettaviin ympäristöhyötyihin.

Lähtökohtaisesti kustannusten ja ympäristöhyötyjen vertailusta esitetyt tiedot tulisi keskeisiltä osin esittää päätöksen perusteluissa, riippumatta siitä myöntääkö lupaviranomainen poikkeaman vai ei. Koska perustelut voisivat tällaisessa tilanteessa sisältää yrityskohtaisia taloudellisia tietoja, voisivat ne tietyissä tilanteissa olla salassa pidettäviä. Tällaisissa tilanteissa tulisi päätöksen perusteluissa esittää harkinnan lopputulos ja salassa pidettävät tiedot tulisi esittää päätöksen liitteessä, joka ei olisi julkinen. Yleisesti saatavilla olevista lähteistä (muun muassa BREF:t, lainsäädännön valmisteluun liittyvät vaikutusarvioinnit ja toimialakohtaiset kustannus selvitykset) peräisin olevaa kustannustietoa ei olisi kuitenkaan perusteltua pitää salassa pidettävänä.

Tyypillisissä tilanteissa saavutettavat ympäristöhyödyt toteutuvat käytännössä päästön pienemisenä, josta seuraisi ympäristövaikutusten muuttuminen. Päästövähennys voidaan laskea käytännössä niin, että toiminnanharjoittaja ehdottaa hakemuksessa päästötasosta poikkeavaa päästöjen raja-arvoa, jolloin päästövähennys olisi päästöraja-arvon ja päästötason erotus. Koska poikkeamaa on tarpeen ainoastaan silloin kun päästöraja-arvo poikkeaa päästötason vaihteluväliltä, on laskenta perusteltua toteuttaa päästötason vaihteluvälin ylärajan mukaisesta. Ympäristöhyötyjen arviointi olisi näin ollen hyvin tapauskohtaista.

Ympäristöhyötyjä tarkastellaan päästöjen vaikutusalueella. Meluvaikutukset tyypillisesti rajoittuvat laitoksen lähialueelle, jolloin ympäristöhyötyjen arviointi tapahtuisi käytännössä hyvin rajatulla alueella. Päästöt ilmaan taasen leviävät laajalle, joten niiden osalta ympäristöhyötyjä tulisi arvioida laajemmin kuin laitosalueen läheisyydessä.

Määräaikaisen poikkeaman osalta ympäristöhyötyjä tarkastellaan poikkeaman voimassaolon ajalta. Vertailun toteuttamiseksi ympäristöhyödyt on tarpeen arvottaa. Ilmaan johdettavien kaukukulkeutuvien päästöjen osalta haittakustannuksia on arvioitu Euroopan tasolla jäsenmaakohtaisesti ja tietoa on käytetty laajasti nykyisen lainsäädännön valmistelussa. Vastaavia haittakustannuksia olisi täten perusteltua käyttää myös poikkeamien perusteiden arvioinnissa, jos ei ole perusteita käyttää muita haittakustannuksia.

Vesistövaikutusten osalta ei ole käytössä vastaavia haittakustannustietoja koko maan tasolla. Vesistövaikutusten arvioinnin lähtökohtana tulisi olla alueen vesienhoito-suunnitelman tavoitteet ja vesistön nykytila sekä toimenpideohjelmat. Toimenpideohjelmissa on teollisuuden osalta tyypillisesti katsottu riittäväksi parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttö. Poikkeaman vaikutusten arviointi lähtisi siitä, ettei poikkeaman mukaisten raja-arvojen tulisi merkittävästi hidastaa hyvän tilan saavuttamista vastaanottavassa vesistöissä, eikä vaarantaa hyvää tilaa niissä vesistöissä, joissa se on jo saavutettu. Ympäristövaikutusten muutoksien arvioinnin perusteena voitaisiin käyttää mallinnuslaskelmia tai asiantuntija-arvioita. Valvontaviranomainen pystyisi paikallisena asiantuntijaviranomaisena lupamenettelyn lausuntovaiheessa ottamaan kantaa vesistövaikutusten ja ympäristöhyötyjen arviointiin.

Päästöjen vähentämisellä saavutettavien ympäristöhyötyjen rahallinen arvo on käytännössä useiden kuormitustekijöiden osalta vaikea määrittää. Tällöin olisi tarpeen vähintään arvioida poikkeamaan

liittyvän ympäristökuormituksen vaikutus vallitseviin ympäristöolosuhteisiin ja pyrkiä arvottamaan tai muuten kuvaamaan toteutumatta jäävät hyödyt tapauskohtaisesti.

If published on the internet, provide a link to where this policy or guidance can be found.

<http://www.ym.fi/download/noname/%7B9437088B-E9DE-46CA-A574-FF0D04AC5E37%7D/103929>

3.4) Are there any limitations on the magnitude or duration of derogations (Article 15(4))?

Ei ole. Lupaviranomainen päättää tapauskohtaisesti päästötasoja lievemmistä raja-arvoista, jotka voivat olla määräaikaista.

If published on the internet, provide a link to where this policy or guidance can be found.

No guidance available.

3.5) How are temporary derogations granted, from the requirements of Article 11(a) and (b) and from Article 15(2) and (3), for the testing and use of emerging techniques (Article 15(5))?

Erillistä ohjeistusta ei ole laadittu. Asiasta on säädetty YSL 79 §:ssä. Toiminnanharjoittaja voi hakea enintään yhdeksän kuukauden ajaksi poikkeusta parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimuksista uuden tekniikan testausta varten. Poikkeus koskee parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimusta laaja-alaisesti. Se ei kuitenkaan oikeuta poikkeamaan muista ympäristönsuojelulain vaatimuksista, kuten toiminnan lupavelvollisuudesta, luvan myöntämisen muista kuin parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan liittyvistä edellytyksistä tai valtioneuvoston asetuksiin perustuvista päästöraja-arvoista.

If published on the internet, provide a link to where this policy or guidance can be found.

No guidance available.

4) Monitoring requirements (Article 16)

4a) Provide a summary of any Member State policy or guidance on the following issues and,

4b) if published on the internet, provide a link to where this policy or guidance can be found.

4.1) How is it ensured that the BAT conclusions are the basis for defining monitoring requirements in permits (Article 16(1))?

Erillistä ohjeistusta ei ole laadittu. Asiasta säädetään YSL 75 §:ssä, valtioneuvoston asetuksessa jätteen polttamisesta (151/2013) sekä valtioneuvoston asetuksessa suurten polttolaitosten päästöjen rajoittamisesta (936/2014).

If published on the internet, provide a link to where this policy or guidance can be found.

No guidance available.

4.2) How is the frequency of periodic monitoring for soil and groundwater determined (Article 16(2))?

Erillistä ohjeistusta ei ole laadittu. Asiasta säädetään YSL 66 §:n 2 momentissa. Tarkkailuvelvoite asetetaan maaperän ja pohjaveden pilaantumisriskiin perustuvan arvioinnin perusteella. Vastaavasti myös tarkkailun aikaväli määritellään riskiperusteisesti.

If published on the internet, provide a link to where this policy or guidance can be found.

No guidance available.

4.3) How is a 'systematic appraisal of risk of contamination' used to justify the monitoring of soil and groundwater at less than the stipulated frequency (Article 16(2))?

Uuden YSL:n 66 §:n mukaan luvassa tulee myös olla tarpeelliset määräykset määräajoin suoritettava maaperän ja pohjaveden tarkkailusta koskien merkityksellisiä vaarallisia aineita. Tarkkailun avulla varmistetaan, että maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi annetut lupamääräykset ovat olleet riittäviä. Tarkkailuvelvoite asetetaan maaperän ja pohjaveden pilaantumisriskiin perustuvan arvioinnin perusteella. Vastaavasti myös tarkkailun aikaväli määriteltäisiin riskiperusteisesti. Arvioinnissa voidaan näin päätyä myös siihen, että tarkkailumääräysten antaminen ei ole tarpeen. Käytännössä toiminnanharjoittaja perustelee tarkkailutarpeen ja tekee tästä esityksen viranomaiselle lupahakemuksessa.

Pilaantumisriskin arvioinnissa tulee ottaa huomioon toiminnan luonne, eli miten merkityksellisiä vaarallisia aineita maaperään ja pohjaveteen laitosalueella voi päästä; aineiden fysikaaliset, kemialliset ja toksiset ominaisuudet; alueen maaperä- ja pohjavesiolosuhteet; alueen ja sen lähiympäristön maankäyttö ja mahdolliset erityistoiminnot; kiinteistöjen rajat ja omistussuhteet; sijainti suhteessa pohjavesialueisiin, vedenottamoihin, yksityiskaivoihin ja herkkiin luontokohteisiin, sekä muut aineiden kulkeutumiseen, niille altistumiseen ja pilaantumisriskiin mahdollisesti vaikuttavat kohdekohtaiset tekijät.

If published on the internet, provide a link to where this policy or guidance can be found.

<http://www.ym.fi/download/noname/%7BB3BC70AA-EC86-4907-BBDE-D41CD91FDF1B%7D/103110>

5) General Binding Rules (Article 17)

5.1) Which activities (as listed in Annex I to Directive 2010/75/EU) do the general binding rules cover?

Suomi ei ole käyttänyt sitovien sääntöjen optiota.

6) Developments in BAT (Article 19)

6.1) How do competent authorities follow, or are informed of, the publication of any new or updated BAT conclusions?

Suomen ympäristökeskus tiedottaa uusien BAT-päätelmien hyväksymisestä lupa- ja valvontaviranomaisille sähköpostitse ja internet-sivullaan (see 6.2a).

6.2) How do competent authorities make that information available to the public concerned?

Suomen ympäristökeskus tiedottaa asiasta internet-sivuillaan (see 6.2a).

6.2a) If published on the internet, provide a link to where this information can be found.

http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Kulutus_ ja_ tuotanto/Paras_ tekniikka_ BAT

7) Reconsideration and updating of permits (Article 21)

7a) Provide a summary of any Member State policy or guidance on the following aspects of the process for reconsidering and updating permit conditions and,

7b) if published on the internet, provide a link to where this policy or guidance can be found.

7.1) What information is typically requested from operators for the purposes of permit reconsideration/ updating (Article 21(2))?

Hakemuksen sisältövaatimuksista säädetään yksityiskohtaisesti ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 10 §:ssä. Asiaa koskevassa ohjeellisessa asiakirjassa todetaan muuan muassa, että toiminnanharjoittajan on esitettävä selvityksessään vertailua voimassaolevan luvan ja päätelmien eroista ja yhtäläisyyksistä. Selvityksen tekemisen ajankohta on sidottu pääasiallista toimintaa koskevien päätelmien julkaisemiseen. Sen sijaan selvityksen sisältöä ei ole sidottu vain pääasiallista toimintaa koskeviin päätelmiin. Kaikki toimintaa koskevat, luvan myöntämisen tai edellisen tarkistamisen jälkeen uusitut päätelmät on otettava vertailuun mukaan.

Selvityksessä on käytävä sovellettavien päätelmien uudistuneet kohdat läpi. Käytännössä on ensin selvitettävä, mitä uusi vaatimuksia päätelmät sisältävät verrattuna vastaaviin aiempiin päätelmiin. Näiden uusien vaatimusten vertailu lupapäätökseen on selvityksen ydin. Mikäli toiminnanharjoittaja katsoo, että lupa on tarpeen tarkistaa päätelmien johdosta, selvityksen sisältö voi olla suppea.

If published on the internet, provide a link to where this policy or guidance can be found.

<http://www.ymparisto.fi/download/noname/%7BA59EA356-655F-4B60-83B3-9A265886411A%7D/103927>

7.2) How is the 'main activity' of an installation defined and/or determined (Article 21(3))?

Laitoksen pääasiallista toimintaa ei ole laissa määritelty. Suurimmassa osassa laitoksia pääasiallinen toiminta tarkoittaa sitä toimintaa, jonka mukaan laitos katsotaan direktiivilaitokseksi. Tietyissä tilanteissa, erityisesti silloin kun toiminnan ympäristölupa koskee useita direktiivilaitokseksi luokiteltavia

toimintoja, asian tulkintaan voi liittyä epäselvyyttä. Tällöin ensivaiheessa valvontaviranomainen päättää asian 80 §:n mukaisessa menettelyssä toiminnanharjoittajan selvityksen perusteella. Mikäli toiminnanharjoittaja olisi asiasta eri mieltä, tekisi ympäristölupaviranomainen asiasta päätöksen oikaisuvaatimuksen perusteella.

Laitoksen päätoiminnan ratkaiseminen olisi harkinnanvaraista. Harkintaa ei ole mahdollista ohjeistaa tyhjentävästi, koska BREF:ien soveltamisalat poikkeavat toisistaan ja koska yksittäisen ympäristölupapäätöksen kattavuus voi vaihdella. Osa BREF:stä kattaa tietyn laitoksen päätoiminnan kokonaisuudessa, kun taas osa BREF:stä koskee selvästi päätoiminnan osatoimintoja tai toimintaan liittyviä toimintoja.

1. Laitoksen päätoiminnan määrittely tapahtuisi pääosin samojen vakiintuneiden periaatteiden mukaisesti kuin ympäristöluvanvaraisuuden harkinta. Näin ollen laitoksen tosiasiallinen tuotantotoiminta ei olisi ratkaiseva harkinnassa, vaan päätoiminta määräytyisi sen toiminnan mukaan, joka tekee toiminnasta direktiivilaitoksen.
2. Silloin kun laitokseen kuuluu useita toimintoja, tulisi päätoiminnan osalta ensisijaisesti tarkastella laitoksen ja siihen liittyvien toimintojen keskinäisiä suhteita. Jos direktiivilaitoksen tuotantotoimintaan liittyy teknisesti tai toiminnallisesti muuta direktiivilaitokseksi katsottavaa toimintaa, jolla ei olisi edellytyksiä toimia itsenäisesti, ei tällaista toimintaa katsottaisi päätoiminnaksi.
3. Käytännössä eri toimintojen väliset yhteydet eivät aina ole kovinkaan selviä, erityisesti silloin kuin toiminnoilla on yhteyksiä toisiinsa, mutta samalla myös itsenäistä toimintaa. Tällaisten tilanteiden osalta päätoimintaa tulisi asiaa harkita tapauskohtaisesti. Harkinnassa tulisi ottaa huomioon seuraavat asiat: kunkin toiminnan pääasiallinen tarkoitus ja tuotteet; eri toimintojen ympäristövaikutukset sekä eri toimintojen BAT-päätelmien soveltamisala
4. Suurilla teollisuusalueilla voi olla useita rinnakkaisia tuotantoprosesseja, jotka eivät liity toisiinsa, mutta joilla on yhteisiä liittyviä toimintoja, esimerkiksi energiahuollon, kemikaalien käsittelyn, jätehuollon ja jätevesien käsittelyn osalta. Jos tällaisia rinnakkaisia tuotantoprosesseja koskevat eri BAT-päätelmät, voisi valvontaviranomainen myös katsoa kummankin rinnakkaisen tuotantoprosessin olevan laitoksen päätoimintaa, jolloin selvitys olisi tehtävä kummankin rinnakkaisen toiminnan BAT-päätelmien julkaisemisen jälkeen, mikäli 2 kohdan harkinnan perusteella kummankin prosessin ympäristövaikutukset olisivat merkittävät.
5. Mikäli edellä kohdissa 3 ja 4 esitetyissä tapauksissa eri toiminnoilla olisi erilliset ympäristöluvat ja eri toiminnanharjoittajat pidettäisiin pääsääntöisesti kutakin direktiivilaitoksen toimintaa päätoimintana. Tältä osin harkinnassa tulee kuitenkin ottaa huomioon ne syyt, joiden perusteella lupapäätöksiä on alun perin kirjoitettu enemmän kuin yksi.
6. Edellä esitetyn harkinnan jälkeenkin voi laitoksen päätoiminta jäädä osin avoimeksi. Jos toiminnanharjoittajalla ei olisi asiasta perusteltua esitystä, tulisi valvontaviranomaisen määrätä jompikumpi osatoiminto laitoksen päätoiminnaksi.

If published on the internet, provide a link to where this policy or guidance can be found.

<http://www.ym.fi/download/noname/%7BA59EA356-655F-4B60-83B3-9A265886411A%7D/103927>

7.3) How is the permit reconsideration/update triggered in cases of significant pollution, operational safety, or a new/revised environmental quality standard (Article 21(5))?

Kyseessä on YSL 89 §:n mukainen tilanne, jossa lupa on tarkistettava, koska

1. toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta;
2. toiminnasta aiheutuu tässä laissa kielletty seuraus;
3. parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen vuoksi päästöjä voidaan olennaisesti vähentää ilman kohtuuttomia kustannuksia;
4. toiminnan ulkopuoliset olosuhteet ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet ja luvan muuttaminen on tämän vuoksi tarpeen;
5. luvan muuttaminen on tarpeen luvan myöntämisen jälkeen laissa, valtioneuvoston asetuksessa tai Euroopan unionin säädöksessä annetun sitovan ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevan yksilöidyn vaatimuksen täyttämiseksi.

Valvontaviranomaisen tulee laittaa asia erikseen vireille 89 §:n nojalla luvan muuttamisasiana.

If published on the internet, provide a link to where this policy or guidance can be found.

<http://www.ym.fi/download/noname/%7BA59EA356-655F-4B60-83B3-9A265886411A%7D/103927>

8) Site closure (Article 22)

8.1) How is it decided which activities require a baseline report, especially:

8.1a) Which activities listed in Annex I to Directive 2010/75/EU have typically been found to involve the 'use, production or release of relevant hazardous substances' (Article 22(2))?

Lähtökohtaisesti kaikki liitteen I toiminnot ovat tällaisia lukuun ottamatta lähinnä eläinsuojia. Tyypillisiä toimintoja ovat olleet energiantuotanto (1.1.), raudan ja teräksen valmistus (2.2.), rautametallien jalostus (2.3.), kalkintuotanto (3.1.b), kemianteollisuus (4.1.–4.6.) sekä massan ja paperin valmistus (6.1.a ja b).

8.1b) How is regard given to the 'possibility of soil and groundwater contamination at the site of the installation' (Article 22(2))?

Lupa- ja valvontaviranomaiset huomioivat asian tapauskohtaisesti kokemuksensa ja laitostuntemuksensa perusteella.

8.1c) What information are operators required to include in baseline reports (Article 22(2))?

Perustilaselvityksessä on esitettävä:

- 1) tiedot toiminnan sijaintipaikan käytöstä selvityksen laatimishetkellä ja sitä aikaisemmin;
- 2) riittävät tiedot mittauksista, jotka kuvastavat maaperän ja pohjaveden tilaa perustilaselvityksen laatimisen ajankohtana;
- 3) 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen perusteella laadittu arvio maaperän ja pohjaveden tilasta alueella. (YSL 82 §)

Perustilaselvityksen laatimista käsitellään yksityiskohtaisesti kohdassa 8.1d mainitussa ohjeessa.

8.1d) How has the Commission's guidance on 'the content of the baseline report' (2014/C136/03) been used in this context (Article 22(2))?

Dokumentti on huomioitu julkaisussa "Ympäristönsuojelulain mukainen perustilaselvitys, Ympäristöhallinnon ohjeita 8/2014" (Baseline report in accordance with the Environmental Protection Act – guidelines for operators and permit and supervisory authorities, Environmental Administration Guidelines 8/2014).

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10138/136558/OH_8_2014.pdf?sequence=1&isAllowed=y

8.2) Upon the definitive cessation of activities:

8.2a) How do operators 'assess the state of soil and groundwater contamination' (Article 22(3))?

Laitosaluetta ja sen historiaa koskevan selvityksen pitäisi kattaa alueen nykyistä tai suunniteltua laitosta edeltänyt toiminta sekä lähialueen muut toiminnot, joilla saattaa olla merkittävää vaikutusta laitosalueen maaperän tai pohjaveden tilaan:

- Laitosalueen käyttöhistoria luonnontilaisesta nykyiseen toimintaan asti pyritään selvittämään. Selvityksessä tarkastellaan, onko laitosalueella aiemman toiminnan aikana jossain vaiheessa mahdollisesti käsitelty merkityksellisiä vaarallisia aineita, missä aineita on todennäköisesti käsitelty ja onko todennäköistä, että aineita on päässyt merkittäviä määriä maaperään tai pohjaveteen. Lisäksi tarkastellaan laitosalueen maanrakentamisessa käytettyjä sivutuotteita.
- Perustilaselvityksen laatimisajankohtana toiminnassa olevan laitoksen tiedossa olevat ja mahdolliset merkityksellisten vaarallisten aineiden päästöt (sijainti, luonne ja laajuus) maaperään tai pohjaveteen laitoksen toiminnan aikana selvitetään. Tällöin tarkastellaan mm. seuraavia tietoja:
 - Aiemmin suoritettujen ympäristötekniiset tutkimukset ja kunnostustoimenpiteet;
 - Onnettomuudet, vahingot tai muu toiminnasta aiheutunut kuormitus, joiden seurauksena merkityksellisiä vaarallisia aineita on saattanut joutua maaperään tai pohjaveteen;
 - Viemäreitä, säiliöitä, suojausrakenteita jne. koskeva huoltokirjanpito;
 - Vaiheessa 1 suoritettujen kohdekatselmuksen aikana tehdyt havainnot vuodoista, maan- tai lattianpinnan nuhraantuneisuudesta, korroosiosta jne.;
 - Selvitetään ne laitosalueen lähialueiden toiminnot, joiden seurauksena merkityksellisiä vaarallisia aineita on voinut kulkeutua laitosalueen maaperään tai pohjaveteen.

Laitosalueen maaperässä ja pohjavedessä voi aiemman toiminnan seurauksena esiintyä myös muita kuin nykyisen toiminnan kannalta merkityksellisiä vaarallisia aineita. Toiminnanharjoittajan kannalta myös tällaisten aineiden tarkastelu perustilaselvityksessä on suositeltavaa, jotta aiemmat päästöt voidaan erottaa nykyisen toiminnan päästöistä ja suojaustoimien riittävyys toiminnan päätyttyä voidaan osoittaa. Tämä koskee erityisesti niitä aineita, joita varastoidaan, tuotetaan tai käytetään myös nykyisellä laitoksella, mutta joita ei pidetä merkityksellisinä esim. vähäisen päästöriskin vuoksi.

8.2b) How is it decided whether an installation has caused 'significant pollution of soil or groundwater' (Article 22(3))?

Toiminnanharjoittajan on 82 §:ssä tarkoitetun toiminnan päättyessä arvioitava maaperän ja pohjaveden tilaa suhteessa perustilaan. Arviossa on erityisesti tarkasteltava 66 §:ssä tarkoitettuja merkityksellisiä vaarallisia aineita, ja siihen on sisällytettävä selvitys mahdollisista perustilan palauttamiseksi tarvittavista toimista. Arvio on toimitettava valvontaviranomaiselle. Viranomainen tekee arvion johdosta päätöksen, jossa on annettava määräykset perustilan palauttamiseksi tarvittavista toimista, jos maaperän tai pohjaveden tila toiminnan seurauksena eroaa huomattavasti perustilasta. Toimien tekninen toteutettavuus voidaan tällöin ottaa huomioon. Määräykset voivat koskea esimerkiksi pilaavien aineiden poistamista, vähentämistä, leviämisen estämistä tai hallitsemista sekä maan aineksen hyödyntämistä. (YSL 95 §)

Kohdassa 8.1d) mainitun ohjeessa tai lainsäädännössä ei ole toistaiseksi määritelty, mitä huomattavalla erolla perustilan ja toiminnan päätyttyä olevan tilan välillä tarkoitetaan. Käytännössä huomattavuus määräytyy tapauskohtaisen kokonaisharkinnan perusteella. Tällöin arvio voi poiketa ympäristönsuojelulain 14 luvun mukaisesta riskiperusteisesta kunnostustarpeen arvioinnista.

8.2c) How is it decided whether any contamination of soil or groundwater 'poses a significant risk to human health or the environment' (Article 22(3))?

Relevant hazardous substances are defined case-by-case, actual possibility of contamination, not predefined lists of substances.

8.2d) How is it decided what necessary 'measures' or 'actions' are required of operators (Article 22(3) and (4))?

Toiminnan loputtua valvontaviranomainen harkitsee tapauskohtaisesti sekä riskiperusteisesti tai olemassa olevilla (riskiperusteisilla) ohjearvoilla mahdollisesti tarvittavia toimenpiteitä perustilan palauttamiseksi.

Jos perustilaa ei ole selvitetty tai alueesta perustilassa voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, alueen pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut alue on puhdistettava siten kuin 14 luvussa säädetään. (YSL 95 §)

9) Environmental inspections (Article 23)

9.1) What 'environmental inspection plans' have been drawn up (Article 23(2))?

Valtion valvontaviranomaiset ovat laatineet alueilleen ympäristönsuojelulain mukaista säännöllistä valvontaa varten valvontasuunnitelmat.

9.1a) What do the 'environmental inspection plans' contain?

Ympäristönsuojelulain 168 §:ssä tarkoitettussa valvontasuunnitelmassa on oltava:

- 1) yleisluontoinen arvio ympäristön pilaantumisen riskeistä suunnitelmaan kuuluvalla alueella;
- 2) tieto viranomaisen valvontavastuulle kuuluvista luvanvaraisista ja rekisteröitävistä toiminnoista luettelona tai erillisenä sähköisenä rekisterinä;
- 3) kuvaus menettelystä valvontaohjelman laatimiseksi;
- 4) tieto siitä, miten ympäristöriskien arviointi tehdään, mitä perusteita siinä käytetään ja miten se ohjaa valvontaohjelman laatimista ja valvontaa;
- 5) tieto siitä, käytetäänkö määräaikaistarkastusten järjestämisessä otantamenettelyä, miltä osin otantaa käytetään ja mitkä ovat otannan laatimisen perusteet;
- 6) kuvaus ympäristönsuojelulain 169 §:n mukaisten tarkastusten vireilletulosta ja käytöstä; jos viranomaisella ei ole asiasta tarkempaa ohjeistusta, viittaus ympäristönsuojelulain 169 ja 186 §:n mukaisiin menettelyihin on riittävä;
- 7) tieto valvonnan voimavaroista henkilötyövuosina ja muina valvontaa kuvaavina tunnusluokina;
- 8) kuvaus viranomaisten välisestä yhteistyöstä valvonnassa. (YSA 28 §)

[...] Direktiivilaitoksen määräaikaistarkastus on tehtävä toiminnan riskitason mukaisesti vähintään yhden ja enintään kolmen vuoden välein. Tällaisella laitoksella on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa ylimääräinen tarkastus, jos valvonnassa havaitaan, että laitokselle tässä laissa taikka sen nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia on huomattavasti rikottu. (YSL 168 §)

9.1b) Where are 'environmental inspection plans' publicly available?

See 9.1c).

9.1c) If published on the internet, provide a link to the 'environmental inspection plans'.

http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Asiointi_luvat_ja_ymparistovaikutusten_arviointi/Luvat_ilmoitukset_ja_rekisterointi/Ymparistoluopa/Valvonta

9.2) What 'programmes for routine environmental inspections' have been drawn up (Article 23(4))?

Valtion valvontaviranomaiset ovat laatineet alueilleen luvanvaraisten toimintojen määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta säännöllistä valvonnasta valvontaohjelmat.

9.2a) What do the 'programmes for routine environmental inspections' contain?

Ympäristönsuojelulain 168 §:n mukaisessa valvontaohjelmassa on oltava:

- 1) suunnitelma ohjelmakaudella toteutettavista erityyppisten luvanvaraisten toimintojen määräaikaistarkastuksista;
- 2) tiedot muista kuin 1 kohdassa tarkoitetuista säännöllisen valvonnan toimenpiteistä;
- 3) kuvaus edellisen kauden valvontaohjelman tavoitteiden toteutumisesta. (YSA 30 §)

9.2b) Where are the 'programmes for routine environmental inspections' publicly available?

See 9.2c).

9.2c) If published on the internet, provide a link to the 'programmes for routine environmental inspections'.

http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Asiointi_luvat_ja_ymparistovaikutusten_arviointi/Luvat_ilmoitukset_ja_rekisterointi/Ymparistoluopa/Valvonta

9.3) Provide a summary to any relevant guidance on how the environmental risks of installations are 'systematically appraised' for the purposes of deciding the site visit frequency? (Article 23(4))?

Valvonnan tulee perustua ympäristöriskien arviointiin ja sen tulee olla suunnitelmallista niin, että siinä otetaan huomioon organisaation kaikki ympäristövalvonnan tehtävät ja elementit. Ympäristölupien valvonnassa ympäristöriskien järjestelmällisen arvioinnin tulee perustua vähintään seuraaviin arviointiperusteisiin:

- 1) kyseessä olevien laitosten mahdollisiin ja tosiasiallisiin vaikutuksiin, jotka kohdistuvat ihmisen terveyteen ja ympäristöön päästötasot ja -tyypit, paikallisen ympäristön herkkyys sekä onnettomuusriski huomioon ottaen;
- 2) lupaehtojen noudattamista koskeviin tietoihin;
- 3) toiminnanharjoittajan osallistumiseen ympäristöjärjestelmään (EMAS-järjestelmä).

Valvontaviranomaisen tulee valmistautuessaan määräaikaistarkastukseen arvioida valvottavan laitoksen ympäristöstä tehtyjä vaikutusselvityksiä ja selvittää, ovatko tehdyt selvitykset riittäviä. Jos selvityksiä on tehty vähän eikä haitallisia ympäristövaikutuksia ole juurikaan havaittu, voidaan arvio tehdä vertaamalla tilannetta samanlaisten tai samantyyppisten laitosten ympäristöön. Koska yleensä selvityksissä ei ole tunnistettu merkittäviä vaikutuksia, tulee vaikutusarvioinnissa tarkastella erityisesti sitä, onko tilanteessa tapahtunut muutosta. Määräaikaistarkastuksella käydään läpi myös valvontaviranomaisen arvio toiminnan vaikutuksista. Arvio otetaan huomioon valvontaluokkien muutostarvetta arvioitaessa laadittaessa valvontaohjelmaa, ellei tehtyjen selvitysten perusteella ilmene tarvetta ryhtyä nopeampiin toimenpiteisiin.

9.3a) Provide a reference to this guidance.

Ympäristövalvonnan ohje (Environmental Monitoring Guidelines). Environmental Administration Guidelines 2/2016. Ministry of the Environment. Environmental Protection Department. May 2016.

9.3b) If published on the internet, provide a link to where this guidance can be found.

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/74989>

9.4) Under what circumstances are 'non-routine environmental inspections' carried out (Article 23(5))?

Jos onnettomuuden, haitasta tehdyn ilmoituksen, luvan noudattamatta jättämisen tai muun seikan vuoksi on aihetta olettaa, että toiminnasta aiheutuu terveyshaittaa tai merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa, valvontaviranomaisen on tarkastettava toiminta tai selvítettävä asia muulla asianmukaisella tavalla. Jos samanaikaisesti on vireillä toimintaa koskeva lupa-asia, on tarkastus tai selvitys tehtävä mahdollisuuksien mukaan ennen lupa-asian ratkaisemista. (YSL 169 §)

9.5) What information do the site visit reports typically contain? (Article 23(6))?

Laitoksen tarkastuskertomuksesta on olennaisilta osin käytävä ilmi, noudatetaanko toiminnassa ympäristöluvan vaatimuksia ja tarpeen mukaan kuvattava, mitä lisätoimia vaatimusten täyttämiseksi on tehtävä. Tarkastuskertomusten sisältö on seuraava: tarkastuksen ajankohta, läsnäolijat, käsitellyt asiat, tarkastuksen tulos (laillinen tila, lieviä rikkomuksia, vakavia rikkomuksia), jatkotoimenpiteet sekä tarkastusmaksun määräytymisen perusteet.

9.5a) How are site visit reports notified to the operator?

Tarkastuskertomus annetaan toiminnanharjoittajalle tiedoksi viimeistään kahden kuukauden kuluessa tarkastuksesta. (YSA 31 §)

9.5b) How are site visit reports made publicly available?

Tarkastuskertomuksen saa pyytämällä valvontaviranomaiselta.

9.5c) Are there any circumstances under which such reports have not been made publicly available, considering the provisions of Directive 2003/4/EC of the European Parliament and of the Council of 28 January 2003 on public access to environmental information and repealing Council Directive 90/313/EEC?

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999, 24 §) määrittelee tapaukset, joissa viranomaisen asiakirjat ovat salassa pidettäviä. Henkilötiedot sekä tiedot yksityisestä liike- tai ammatillisaisuudesta ovat salassa pidettäviä, kun kyse ei ole kuluttajien terveyden tai ympäristön terveellisyden suojaamiseksi tai toiminnasta haittaa kärsivien oikeuksien valvomiseksi merkityksellisistä tiedoista. Myös keskeneräisiin rikosasioihin liittyvät asiat saattavat olla salassa pidettäviä. Salassa pidettävät tarkastuskertomukset liittyvät yleensä poikkeusoloihin varautumiseen ja puolustusvoimien varustamiseen liittyviin toimintoihin. Toiminnan päästö- ja tarkkailutiedot sekä ympäristön laatu-tiedot eivät kuitenkaan ole salassa pidettäviä.

9.6) What mechanisms exist for ensuring that operators complete the 'necessary actions' identified in the site visit report (Article 23(6))?

Direktiivilaitoksen määräaikaistarkastus on tehtävä toiminnan riskitason mukaisesti vähintään yhden ja enintään kolmen vuoden välein. Tällaisella laitoksella on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa yli-

määräinen tarkastus, jos valvonnassa havaitaan, että laitokselle tässä laissa taikka sen nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia on huomattavasti rikottu. (YSL 168 § 3 momentti)

YSL 179 §:n mukaisesti viranomaisen on tehostettava velvoitteita 175 ja 176 §:n keinoin. Mikäli toiminnanharjoittaja ei noudata YSL 14 §:ssä säädettyä velvollisuuttaan ryhtyä viipymättä toimiin vaatimusten noudattamiseksi havaittuaan, että toiminta ei täytä sille tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia, valvontaviranomainen käyttää ensisijassa 175 ja 176 §:n keinoja, ja on viimekädessä velvoitettu käyttämään 184 §:n mukaista uhkasakkoa, teettämisuuhkaa ja keskeyttämisuuhkaa. YSL:n 184 §:n 3 momentti sisältää viittauksen uhkasakkolakiin (1113/90), jonka 6 §:n 3 momentin mukaan asettamispäätöksestä on käytävä selvästi ilmi, mihin asianosainen on velvoitettu ja milloin, mihin mennessä tai mistä lähtien päävelvoitetta on noudatettava. Määräajan pituutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun mahdollisuus noudattaa sitä sekä muut asiaan vaikuttavat seikat.

10) Access to information and public participation (Article 24)

10.1) How is the public given 'early and effective opportunity' to participate in decision making on the granting/updating of permit conditions, especially where derogations under Article 15(4) are proposed (Article 24(1))?

Lupaviranomaisen on ennen asian ratkaisemista varattava niille, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea (asianosainen), tilaisuus tehdä muistutuksia lupa-asian johdosta. Muille kuin asianosaisille on varattava tilaisuus ilmaista mielipiteensä. Kuulemisesta säädetään lisäksi hallintolaissa (434/2003). (YSL 43 §)

Lupaviranomainen tiedottaa vireille tulevista hakemuksista kuuluttamalla vähintään 30 päivän ajan toiminnan vaikutusalueen kuntien ilmoitustauluilla siten kuin julkisista kuulutuksista annettussa laissa (34/1925) säädetään. Kuulutus on julkaistava myös lupaviranomaisen internetsivuilla. [...] Lisäksi kuulutuksen julkaisemisesta on ilmoitettava ainakin yhdessä toiminnan vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä, jollei asian merkitys ole vähäinen tai ilmoittaminen ole muutoin ilmeisen tarpeetonta. Kuulutus on annettava erikseen tiedoksi niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. (YSL 44 §)

Asian vireilletulosta ja päätöksestä on kuitenkin aina tiedotettava 44 ja 85 §:n mukaisesti, jos asia koskee:

- 1) päästötasoja lievempien raja-arvojen määrittämisestä 78 §:n nojalla;
- 2) direktiivilaitoksen luvan muuttamisesta 89 §:n 2 momentin 1 kohdan nojalla. (YSL 96 § 2 mom.)

10.2) How is information made available to the public (Article 24(2) and (3))?

Lupapäätös on lähetettävä hakijalle ja niille, jotka ovat päätöstä erikseen pyytäneet, sekä valvontaviranomaisille ja asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille. [...] Päätöksen antamisesta on lisäksi ilmoitettava niille, jotka ovat tehneet muistutuksen tai esittäneet mielipiteen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille, joille on 44 §:n 1 momentin mukaan annettu lupahakemuksesta erikseen tieto.

Tieto päätöksestä on viipymättä julkaistava toiminnan sijaintikunnassa ja muussa kunnassa, jossa toiminnan vaikutukset saattavat ilmetä. Tieto päätöksestä on lisäksi julkaistava ainakin yhdessä toi-

minnan vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä, jollei asian merkitys ole vähäinen tai julkaiseminen ole muutoin ilmeisen tarpeetonta.

Valtion ympäristölupaviranomaisen on julkaistava antamansa lupapäätös internetsivuillaan. (YSL 85 §) Päätökset löytyvät valtion ympäristölupaviranomaisen ylläpitämästä Lupatietopalvelusta: <https://tietopalvelu.ahtp.fi/Lupa/>

Viranomaisen on julkaistava internetsivuillaan tieto maaperää ja pohjavettä koskevista toimista, jotka direktiivilaitos on toimintansa päättyessä toteuttanut. (YSL 95 § 3 mom.)

Asian vireilletulosta ja päätöksestä on kuitenkin aina tiedotettava 44 ja 85 §:n mukaisesti, jos asia koskee:

- 1) päästötaasoja lievempien raja-arvojen määrittämisestä 78 §:n nojalla;
- 2) direktiivilaitoksen luvan muuttamisesta 89 §:n 2 momentin 1 kohdan nojalla. (YSL 96 § 2 mom.)

10.3) Is all relevant information made available on the internet (Article 24(2)(a),(b) and (f) and Article 24(3)(a))?

Yes.

11) Emerging techniques (Article 27)

11a) How do Member States encourage the development and application of emerging techniques, in particular those identified in BAT reference documents (Article 27(1))?

Asiasta ei säädetä ympäristönsuojelulaissa. Suomessa uusien tekniikoiden kehittämistä ja soveltamista kannustetaan Innovaatorahoituskeskus Tekesin) taloudellisin kannustimin (<https://www.tekes.fi/rahoitus/pk-yritys/energiatuki/>). Sektorikohtaisista kannustusjärjestelmistä käytössä on muun muassa energiatuki, jota voidaan myöntää tiettyihin ilmasto- ja ympäristömyönteisiin investointi- ja selvityshankkeisiin. Tuella pyritään myös edistämään uuden energiateknologian käyttöönottoa ja markkinoille saattamista.